

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGALDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Nagyabb hirdetés: 1000 frt.
Kisebbségi hirdetés: 500 frt.
Helyi hirdetés: 250 frt.
Hosszú távú hirdetés: 1000 frt.
Hirdetés nélküli hirdetés: 500 frt.
Hirdetés nélküli hirdetés: 500 frt.
Hirdetés nélküli hirdetés: 500 frt.

Közlöny árak:
Egy évre: 10 frt.
Fél évre: 5 frt.
Három hónapra: 3 frt.
Külföldi árak: 15 frt.
Külföldi árak: 15 frt.
Külföldi árak: 15 frt.

A delegációk.

(r. e.) Valamely ország parlamentjéről beszélnek, hogy annak — törvények szerint — sükete nem a tagjai nem lehetnek.

A magyar parlament tagjai — főképen pedig a delegációkban — sokkal előnyesebb helyzetnek örvendenek.

Ennek tagjai nem csupán sükete megvallani az ország jogos feljajdulását, hanem a felszólalni a bécsi mindent behabzó katonai és diplomáciai bálvány ellen: de egyszersmind elég a kövek követni tüskön-bokron mindent, a minnek a hatalomhoz valami köze van.

Az osztrák delegációkban még van rá eset, hogy egy-egy cseh, vagy tyrolai delegátus merészel kérdést intézni a monarchiának a Balkán-félszigeten való foglalási tervéről s ennek céljairól, (mint p. o. Rieger) vagy pedig — ha mindjárt humorisztikus hatással is — akad a hadsereg czopfja ellen való felszólalás is, mint p. o. a Greuteré. Ez is valami. Van azonban oly tagja is az osztrák delegációnak (p. o. báró Hübnér), a kinek magas műveltsége s a diplomácia terén szerzett tapasztalatai megérdemlik Európa figyelmét.

Hanem a magyar delegáció — az valóban szánalmas szerepet játszott.

A kormánypart a generalisok és diplomaták előtt még jobban görnyed, még inkább hizeleg, mint budapesti nagyugorja, Tisza Kálmán előtt.

A mérsékelt ellenzékkel kegyelemből bejutott néhány delegátus itt már nagyon érzi, hogy a kire a kardot meg a himzett fecskefark megharagszik, abból ugyan nem lesz miniszter de soha.

Epen azért se külföldi politika, se költségvetés ellen nem történik felszólalás; megszavaznak mindent, legfőképpen alázatosan kérnek egy kis felvilágosítást s győngyöket. Még az Andrássy alatt reudesen kiadott, ha nem is valami lényeges tartalmu, de a diplomacia szelleméről mégis némi fogalmat nyújtó vöröskönyvet sem kéri már a külügyminisztertől. Összes tevékenysége delegációknak a megszavazásokban nyilatkozott s a Csernátony-féle ösmeretes interpelláció csak arra mutat, hogy a miniszterek is unják már azt a nagy egyhangúságot s megszerzik maguknak egy-egy a nép szájaizére való válaszadás alkalmát.

A már befejezett delegáción látszik meg azon régi igazság, hogy a hol nincs ellenzék, ott a kormány alkot magának ellenzéket.

Apponyi Albertnek felszólalása a tengerészeti ügyben s Szilágyi Dezsőnek beszéde képezik a magyar delegáció összes életjeleit. Falk Miksa — a külügy eladó — az albizottság zárulésán ugyanis Kálmáni külügyér teljes odaadását kéri elösmertetni s egyszersmind bizalmi szavazatot kíván külügyi politikájának. Az előbbi Szilágyi Dezső föltétlenül megadja, az utóbbira azonban így szólott:

Tagadhatlan, hogy a közvéleményben bizonyos habozás és ingadozás állott elő ezen viszony létesítésénél.

S ez főleg két okból ered. Egyik ok abban áll, mert világos tudatával bírnak annak, hogy Oroszországgal keleten érdeksürlődásaink, sőt érdekösszeütközéseink voltak és lehetnek. A másik ok pedig abban áll, mert tartottunk viszhathatástól a német szövetségre.

A miniszter ur e részben kétős felvilágosítást adott, mely a bizottság jelentésében foglaltatik, s melynek másodikikában állott hogy a német szövetség horderejében az által nem módosult.

Már most, t. bizotts. ha keresem ezen nyilatkozatok objektív alapját, azt a miniszter ur más nyilatkozataiban vagy tényeiben megtalálni nem tudom.

De annyi előttem világos, hogy e nyilatkozatokból szükségkép következik, hogy a német szövetség oly természetű, hogy az nemcsak nekünk képezi alapját más nagy hatalmakkal való viszonyunknak, de epen azon mérv-

ben Németországra is, és Németország is csak oly baráti viszonyokba léphet és csak olyanokat tarthat fenn, melyek ezen szövetség tartalmával, az ott megállapított politikával összhangban vannak.

S ebből viszont következik az is, hogy ha azon nagyhatalmak egyike vagy másik, már akár Olaszország, akár Oroszország, eltérne azon politikától, mely ezen szövetségben megállapítva van, azon esetben ezen barátságos viszonyoknak meg kell szünnie, pedig meg kell szünnie mindkét szövetségnek nagyhatalomra nemcsak arra nézve a szövetséghez köztül, a melynek érdekeivel magatartása összeütközésbe jő, s vele szemben előáll oly magatartása a szövetségnek hatalmakkal, minő előállott volna, ha a barátságos viszony soha sem létesítették.

Ezek, uraim, igaz csak következtetések, de olyanok, melyek ha valóak volnának, a legnagyobb baráti viszony létesítését e bizottság helyesléssel nem kísérhetné, és ha e következtetések a tényeknek meg nem nem felelnek, előttem tökéletesen érthetetlen volna a miniszter ur nyilatkozataiból különösen az is, hogy a baráti viszony érdekeink teljes megóvása mellett létesítették.

Kossuth és Kőlcsei.

A Kossuth és Kőlcsey között levő barátságunk legszebb emléke ama felirat, mely Kossuth ügyében Kőlcsey főjegyzői tollából folyt. A »P. N.« után itt közzük:

Felírás a Kossuth ügyben.

Polgári alkotmányunk nyilvánossággal jár. Ország- és megyei gyűléseink nyitva tartanak s minden, a mi azokban történik, mondatik és végeztek, azért történik, mondatik és végeztek, hogy köztudomásra juthasson.

Es mégis, midőn Európa más nemzetinek nemcsak országgyűléseiről, de magányos gyűlézéseikről is száz meg száz hírlapok által teljesen tudósítva vagyunk, saját ország- és megyei gyűléseink folytatólag magyar hírlapjainkban sincsen szó s ez által az alkotmány nyilvánosság oly keskeny körbe szorítottik, hogy nevet alig érdemli meg.

E körülmény szerző okait ezuttal fejtegetni nem szándékunk; de lehetetlen meg nem jegyeznünk, miképen nemzetünk e hiányt elevenen érzi, mint azt már a közelebbi mult országgyűlésen megbizonyította, midőn képviselői által országgyűlési újságot kíván alapíttatni, s hogy e kívánság teljesedésbe jöveletét a főtanácsnak ellenszeregése megakadályozná, most is mélyen fájlatja.

Ily helyzetben kedves jeleuet volt előtünk, hogy Kossuth Lajos hazánkba az országgyűlés történetét írott lapjaiban példás szorgalommal, hűséggel s éles belátással szerkesztette s széjjel küldözé; s ezen tette által magát a nemzet közfürőjére érdemessé tevé.

E férfitól országgyűlés végével nem várhatunk kevesebbet, mint azt, hogy diadalmasan folytatott pályáját bezárni nem fogja; s ha országgyűlési hírek közléseivel a nemzet által érzett hiányt kipótolja, most a megyei közgyűléseket veendő czélba; s azoknak végzéseiket közhírré tevé, oly óhajátunkat teljesítendő, mely alkotmányos létünkben s a megyei hatóságokat összekötő testveri kapcsolatból legtermészetesebben következik.

Fájdalom! a lapok, mik illy kívánatos czéllal készültének, ismét csak ily iratok valának. Csupán magányos levelezés útján közölték a tárgyak, miknek nyomatott hírlapjaikban legfőbb, legnagyobb helyet kellene elfoglalniok. De így is örömmel fogadtuk azokat; s előre láttuk a hasznót, mely e közértelemeseket eszközölő intézetből nemzeire s kormányra egyformán ki fog terjedhetni.

Azonban nagy megütközéssel kellett meg tudnunk, miképen ezen tárgya nézve is talákozunk, kik a nemzet örömeire keletkező intézetet kedvetlenül nézték, s bennünket ettől is megfosztani törekednek.

Ugyanis Pest-Pilis és Solt törvényesen egyesült megyék első alispánjának rendeletéből ugyanazon megye egyik szolgabírája bizonyos állítólag létező, de valósággal elő nem mutatott felsőbb parancsolatnál fogva többször említett Kossuth Lajos hazánkba e nemzeti közóhaját kielégítő levelezéstől már két ízben hatalomszóval s fenyegető kitételekkel tiltotta el. Oly tett, mit sem törvényeinkkel, sem alkotmányunk szellemével, sem a magányos polgári jogok, sem az egész nemzet iránt tartozó tekintettel megegyeztetni nem tudunk.

Ha az említett alispán és szolgabíró ezen nemzeti közönséges nehezítést maga után vonó tettet felsőbb parancsolat következtében követték el, méltán kérhetjük: hol van törvénykönyvünk egész kiterjedésében az a cikkely, sőt hol van polgári alkotmányunk egész rendszerében az az ok, honnan ily ti-

lalmat következtetni csak messziről is lehetne.

Nem hiszszük, hogy szent koronánk alatt egyetlen ember is elne, ki állítani merészen, mintha magányos levelezést tiltani valakinek hatalmában lenne; s éppen akkor, midőn a levelezés az alkotmány és törvény szerint ég és föld hallatára szabadosan és nyilván történő dolgok felett folytatattik.

De Kossuth Lajos levelezése nem is úgy támadtatott meg, mint magányos levelezés, hanem úgy, mint magányos levelezés színe alatt kiadott valóságos időszaki írás, melyre a cenzura iránt költ legfelsőbb szabályrendeletek ki vannak terjesztve. E kifejezés áll a szolgabírói eltiltó levelem, meg pedig úgy, mintha az valamely felső helyről jött parancsolatból vétetett volna.

Néhez lenne meghatározni, mi sérti jobban nemzeti jussainkat? Az-e, hogy szabad és törvényes tárgyak felett folyó magányos és mult országgyűlésünk alatt több példával megerősített levelezés elnyomására ürügy találtatott ki, melynek törvényelleni voltát az ország képviselői 1833-ik év januárjának 10-ik napján oly egyetemi lelkesedéssel kimondották.

Cenzura emlittezték, miről törvényeink semmit sem tudnak; legfelsőbb rendelkezéseken épült cenzura emlittezték, hogy az 1792. 12. tv. cikk szerint csak országgyűlés hozhat törvényt és semmi felsőbb rendelkezés, mely a törvény ellen, vagy törvényen kívül kibocsátatik, kötelező erővel nem bírhat.

Nyilván van, hogy Kossuth Lajos hazánkba személyében fennálló törvényeink, polgári jussaink ellen sérelem követtetett el.

Mert ha úgy tekintjük őt, mint magányos levelezőt, akkor mindaddig, míg levelezésével a magányos polgár törvényes határai közt maradt, azaz király, haza és emberiségre nézve veszedelmes célt nem tűzött, senkinek nem vala törvényes hatalma őtet háborgatni, s levelezési jogát, melylyel önkényű kormányzás vaspálcája alatt sűrű nép emberei is élhetnek, veszedelemmel fenyegetni.

Ha pedig úgy nézzük őt (bár valósággal nem nézhetjük), mint időszaki irat kiadóját, akkor törvényeink egész tömegében semmit sem lenünk, a mi neki, vagy akárkinek is ily irat kiadását tilalmazná, s minőlfogva ellene a kiadás miatt büntetéssel fenyegető szavakat törvényesen emelni, annálkevésbbé őtet megbüntetni lehetne.

Ezen szó: cenzura, előtünk törvénytelen. Azon elv, hogy lehető legnagyobb törvényességgel történő dolgok csak felsőbb engedelem mellett tétethetnek közhírré, előtünk ismeretlen. S minden idetartozó tárgyakról törvénykönyvünkben csak annyit olvasunk, hogy az 1791. 15. cikkelyben a sajtószabadság minden országosan czélba vett tárgy nyilván emlittezik. S midőn e szó mellett sajtó, a másik emlittezik: szabadság, akkor lehetetlen törvény- és nemzetelleni jogsértésnek nem venni, ha a nemzet bármelyik tagját is írott levelezési szabadságtól szándékoznak megfosztani.

Nyilván érezzük, miképen e kérdéses levelezésre vetett törvénytelen tilalom czélja nem lehet más, mint az, hogy megyei gyűléseink történetét a távol megyékbe el ne hassanak, s tanácskozásaink egész rendét áthatatlan homály fedezze. S valami ilyet czélba venni, annyit, mint megyei gyűléseinket s azokban történő tanácskozásainkat veszélyeseknek tartani. A minnek kir. Felsőleg magas trónusa előtt annépelyesen ellenmondunk, hogy alkotmányunk egyik legszentebb kincseinek, a megyei tanácskozások nyilvánosságát hiszszük s mindent, mi ezen nyilvánosság fenmaradása és terjedése ellen munkálkodik, alkotmányunkon elkövetett erőszaknak tekintünk.

Legmélyebb hódolattal könyörgünk azért kir. Felsőlegnek, hogy a Kossuth Lajos hazánkba személyében polgári közös jussainkon és alkotmányos életünkön ejtett nagy sérelem törvényes hatalmával megorvosolni s őtet s benne minden polgártársunkat több törvénytelen tilalmaktól megoltalmazni s az egész mind koronás fejedelméhez, mind alkotmányos jogaihoz híven ragaszkodó nemzetet kegyelmeesen megnyugtanni méltóztatsek. N. Károly, 1836. decz. 12-ki közgyűlés.

Az 1848-9-iki orsz. honvédegyetlek közp. igazgató választmánya az „első magyar általános biztosító társaság” dunaparti palotájában folyó évi november hó 29-én ülést tart, a melyre a választmány tisztelt tagjai meghívatnak. Az országos közülés pedig folyó évi deczember hó 15-én tartatik meg; felkértenek tehát a t. vidéki egyesületek, hogy az alapszabályok 3-ik §-a értelmében leendő képviseltesükről gondoskodni sziveskedjenek. Az elnökség megbízásából. Tóth Nep. János, jegyző.

Az 1885. évi közös költségvetés, amint a delegációk megszavazták, a következő főszámokat mutatja: rendes szükséglet 109,075, 161 forint, rendkívüli szükséglet 7,002,439 frt, ebből levonandó vámjövedékek fejében 18,431,740 frt, marad fedezendő szükséglet: 97,642,560 frt. A közös szükségletből Magyarország egyedül visel 1,952,657 frt a kvota szerint esk Magyarországra 28,707,050 frt, Magyarország tehát összesen 30,659,907 frtot fizet a közös kincstárba 1885-ben. A delegációk a költségvetés irányzatát összesen 230,000 frtot törölték.

Braunschweig regense. Fenntartással közlik a Berl. Tagbl. után azt a meglepő hírt, hogy Braunschweig hűség kormányzó tanácsa az ország regensének Albert porosz hget választotta meg s e választás meg is nyerte már a császár jóváhagyását. A kormányzó tanács azonban a császár óhajátához képest folytatni fogja a kormányzást Vilmos hg. halálától számított egyévig s csak akkor fog a választás nyilvánosságra hozatni. A hercegség aztán, mielőtt Albert hg. átveszi a kormányt, nagyherczégi rangra emlitetik, a külsőleg is meg fog felelni az új regens által már most viselt „császári fenség” címnek. E választás az idétük lap szerint már akkor végre volt hajtva, midőn a közvélemény élesen foglalkozott a kérdéssel, vajjon Vilmos porosz vagy Vilmos badeni hg. fogja-e braunschweigi trónt örökölni. Mindjárt a cumberlandi herceg ismeretes patensének közzététele után megejtette a kormányzó tanács tudomására hozta a császárnak e választást, mely egy csapással véget vet a braunschweigi trón betöltéséhez fűzött mindefele számításnak.

Képviselőválasztás. Eperjesen a miniszteri tanácsossá kinevezett Berzeviczy Albert helyére Schmidt Gyula dr. kormányparti jelölt egyhangulag képviselővé kikialtatott.

A honvédségi adlatos jubileuma. Graef Ede lovassági tábornok tudvalevőleg a napokban ünnepele meg honvédségi szolgálatának ötvenéves jubileumát s ez alkalommal tudvalevőleg a kitüntetések és ovtatók egész hosszú sorozatában részesült. Ezek között legfőbb volt az, hogy a király Graef lovassági tábornokot a vaskoronarend I. osztályával tüntette ki.

A nyugat afrikai értekezlet. Az értekezlet tegnapre kezdte meg az érdemes tanácskozásokat Berlinben. A műszaki küldöttség részvétele a tanácskozásokban nincsen kitálatásba véve. Az estre, ha szükséges lesz, ezen műszaki közegek felhívatnak véleményadásra. Általában nem hiszik, hogy az értekezlet gyors lefolyású lesz, és annak befejezése deczember hó első napjai előtt nem fog megtörténni.

A szudáni hadjárat. A Pol. Korr. jelentése szerint az alkirály a szudáni mudirokhoz, seikekhez és nemesekekhez intézett fermánt írt alá, melyben ezeknek megparancsolja, hogy Wolsley lordot hadi műveletéinél minden tekintetben segítsék és neki engedelmesskedjenek.

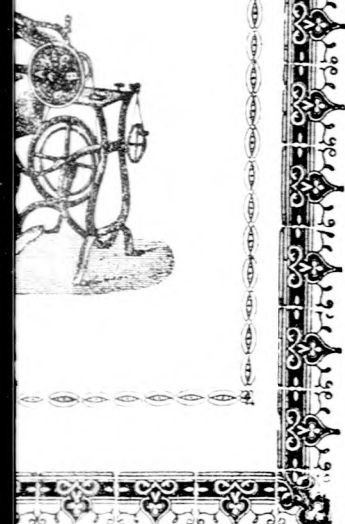
Még pár szó a házi kezelésről.

Debreczen, nov. 20.
(y.) Csak a szele mozdult meg még, és már is úgy süritnek, menekülnek, mintha valami nagy vihar elől akarnának „biztos helyre” szállani. Alig hangzott el a közgyűlés ajkain a „házi kezelés” varázsigeje, már a hivatalra vagyók egész raja ostromolja a polgármestert, s a befolyásosabb embereket, hogy nekik is juttassanak morzsányit a kegyelemből.

Hja, ezek már példán lelkesülnek. A nép zsirjából elősködő s országra szóló hirhedei „kataszteri” nem rohantak meg annyian a koncert, mint ezt a házi kezelést, a miből a kezelők okvetlenül jó szakmányt várnak, a mi, ha úgy lesz, mielőbb megöli a házi kezelést.

Sógorom, komám s ennek minden ifjafia kinyújtja most finom uri kacsócskáját, hogy a bor és husmérők fáradsága után kényeret kapjon. A ki a bihari pontok szegre akasztása óta csak egyetlen árva „éjen”-t kiallott: is a közönséges Tisza Kálmánnak, és maneluk hivenek, az most mind jogosultnak tartja magát, sőt követeli az elsőséget, hogy minél busásabb fizetésre ő neveztessek ki a fogyasztási addó házi kezeléséhez, elzúllott őseik intő szavát nem feledve: a kinek az isten hivatalt ad, ész is ad annak ahoz.

Pedig látni veljük, ha csakugyan a polgármester vezetése alatt álló tanács kineve-

minden stádiumában megszűnhet 10 évi realis és akorlat után. — előleges és kezesség mellett!

Tivadar, Berlin, Brunnenstrasse 53. Gyógymódok feltalálója s az szűnvedők specializistája. Hittelt köszönő iratok, melyek lan szer-mnek hatását az életben bizonyítják: ingyen

minden idegbaj-zenvedőnek. anyosság közvetítésével idegbajt alaposan gyógy induction (beható) nygep) mindenki által ető s egyetlen családnál hiányzani Készvény, fog és csuszos főfájás, en idegbaj az én induction gyógyítható. A telára beható használati 3 frt. Egyedül és 3 fordulni s nálam

test. 2. Via Ponders 2.

LET.

sháza alatt, ban.

ért ezutta. hálás becesse kegyeibe k Ottó. an eszközöltetnek.

LÁNÉ

utczai só emeletére 0. sz a megyeház OR és gyermek kala t. hölgyközönség

zése alá bocsátják a kezelők összeállítását, mint parancsot sorba állani a szakálás gyerekeket az érelenebb koraikkal, hogy kémlék popa után vágyó lelkeiket, s mint igyekeznek kifürkészni, melyikből válhatik a legvitézsebb mameluk kortes? Azé lesz aztán a győzelem palomája.

Hogy nem csalóka fényen alapuló ábrándkép ez, mutatja ezt a hatóság kebeleből s épen a hitehagyott fullajtárak csatornáján kiszivárgott ama rémhir, hogy a fogyasztási adókezelés főnökéül Körner Adolf volt főkapitányt akarják kiszemelni, épen azt az embert, a kit a városi közgyűlés egyedül és kizárólag épen azért ejtett el, mert nem tűrhető tovább a borfogyasztási adó kezelésénél szüntelenül és szertelenül üzött visszaéléseit.

Ugyan nyúljon önnön keblébe a polgármester és a tanács, s gondolják meg azt, a mit a város minden fia tud, hogy a Pap László uralom zsaroló bandájának a láttható feje, fő mozgató gépmestere épen Körner Adolf volt, s ezt annyival jobban tudhatják a polgármester és tanács környezetében, mert hiszen ő hozzájuk nem messze kellett keresni a közel multban ama bandának hatalmas látthatatlan fejeit is.

Miért volt az alkalmiság keretén kívül is az a nagy fehéborodás Pap László ellen? A mult büneiért. És most mindenki tudván azt, hogy a fellázító botrányokban Körner főkapitány még alább való szerepet vitt, mint Pap László: ugyan meg merné-e kísérteni a hatóság a közvéleménynek ily gyalázatos arcuzat útját? Nem hisszük. Talán a polgármester sem óhajtana, hogy a gyaşos Smüleuralom után következő Simonfuralom együtt fényeskedjék a botrányok krónikájának lapjain.

Nem akarunk most élesebb ítéletet mondani, csak az önzetlen így akarat figyelmeztető szavát emeljük fel az ügy bekés megoldásának érdekében, hogy lehetőleg segítsük megmenteni hatóságunkat a jöhető botrányoktól, a közönséget a visszaélésektől. Hogy nem elleneséges indulat szól belőlünk, azt minden józan eszű ember kiolvashatja sorainkból.

Hanem hát mondunk egyet. Vetkezze le a polgármester és a tanács már valahára a politikai pártoskodás ocsmányul részrehajló köpenyegét a közigazgatás kérdéseiben.

Sokan vannak s még többen lesznek, a kik tétet-fejet hajtva, csuszának-másznak a hatalom kegyosztó számolyához, hogy a pártelőnyök feltárással, vagy talán a hithagyásra is kész biztató ígérettel behizelegjék magukat a hathatós pártfogásba, a nélkül, hogy önmagukon kívül valaki érdemeiket, a közéletben való működésüket. Ezekről a csuszamászó állatoktól őrizkedjék a hatóság, mert különben intézkedése oly népszerű lesz épen, mint a kataszter.

Különb is a mult bebizonyította, hogy a hatóság minden erkődése mellett sem volt képes a bormérő ügyet pártkérdéssé tenni, mert a közgyűlés tagjai pártkülömbéssel nélkül mondták ki kártható ítéleteket a hatóság cége alatt működött zsaroló kompániára. Ne fedjék ezt a hatalom urai.

A »DEBRECZEN« TARCZÁJA.

Barátaimhoz.

És már megyek, az én szívem kész, Halljátok! mint ver! Hogy siet! Belé-belé kap egy rideg kéz, Sajnálom a szegény szivet! S lelke — forrásához sietvén — Egy percig ott leng köztetek, De akkor — a bus szombat-estvén — Daloljatok vig éneket!

Vidám barátság, mintha várnál, S léptem dobogva oda kinn . . . Ugy, mint mikor körző pohárnál Mosoly fogadta szavaim! A sirba vigan térek én meg, Mint tavozék közületek, S kisért rá'dással még egy ének. . . Daloljatok vig éneket!

Kedves danák sok kedves ajkon Melyekre felpezsdült szívem! Hiszen e kiellen tulparton Csupán a dal maradt bivem! Gyűlölt volt éltel alkotása, De elfogadták szivemet . . . Cserébe (megszakadt futása) Daloljatok vig éneket!

Tanácsba, dalnok-panthéonba Vágytam s kitudja meg hova . . . A vágy repkénye is bevonta Szivem' s szerelme lángola . . . De jó tanácsot más is adhat, S van hősöd is Muzsám, neked . . .

A hol jót tesznek, biz isten, pártkülömbéssel nélkül támogatjuk tuskón-bokron át. Városi ügyekben nem ismerünk pártot.

Református egyetemes convent.

A convent tegnapelőtti ülésén, Vay Miklós báró távollétében, Vályi János, a tiszántúli kerület főgondnok elnököl. A délelőtti ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után, az országos közalapot kezelő végrehajtó bizottság indokolt javaslata alapján elagott, csekély díjazású ref. lelkészeknek szavazott meg a convent 50—200 frt segélyt, és pedig a tiszántúli kerületben összesen 5060 frtot, az erdélyiben 2030 frtot, a dunamelléki kerületben 700 frtot, a tiszántúli kerületben 1780 frtot, a dunántúli kerület 280 frtot. A megszavazott segély összege 9150 frt. Ezenkívül két kérvény egyenesen a conventre czimezve ma érkezett, egyik a tiszántúli, a másik a dunántúli kerületből. E kérvények, minthogy a megszábot ut elkerülésével jutottak a convent elé, az illető folyamodóknak vissza fognak küldetni.

Mocsáry Lajos kérdést intéz a conventhez, hogy a convent által megszavazott segélypénzeket a magyar földhitel intézet, mely az alapot kezeli, hova küldje. Határozatot ker erre nézve s indítványozza, hogy a segélypénzek a püspököknek küldessenek meg kiosztás végett az eszperesek útján. A convent ezt elfogadta.

Ugyancsak Mocsáry Lajos indítványozza a közalapra vonatkozólag, hogy mondassék ki, hogy a kezelési év július 1-én kezdődik s a következő év június 30-ig tartóvá, hogy ennek megfelelően az illető évré nézve csak azok a segélyt kérő folyamodások vesessenek figyelembe, melyek az üzleti év megkezdése, tehát július 1-seje előtt benyújtottak.

S a s z Károly püspök ily határozat meghozásával nem szeretné útját állni annak, hogy a közalap kezelési ügyei végre-valahára rendbe jöjjenek, úgy hogy annak számadásai az év végével lezárassanak. Azt hiszi, e czél elérését megközelelti s convent az által, ha a folyó évi számadások lezárásának idejét nem június végére, de március végére, de március végére határozza meg, ha ugyan ez most már lehetséges. Felszólal ezután a missio ügyében, melyeknek istápolása szintén a közalap rendelkezései közé tartozik. Ezt az ügyet szervezni kell, mert a missiobeli lelkészeknek nyújtott 150—200 frtos segély teugeése csak az ügynek, de nem védelme ott élő hitsorsosainak.

Kerkápoly Károly constátálni kívánja, hogy a közalap rendeltetésének csak kis részben felel meg, mert a missio ügyében, az egyházas fellegetésében és a lelkesítő nyugdíjintézet alapjának megvetésében, rendeltetését még nem teljesíti.

Degenfeld József gróf azt a közevitő indítványt teszi, hogy a convent egyelőre csak a jövőre nézve mondja ki, hogy a számadások június 30-ával lezárassanak.

Hozzászólottak még a kérdéshez Filó Lajos, Benkó János, Beóthy Zsigmond, Kovács Albert. A convent ezután kimondta, hogy az eszperességek utasítandók, hogy a közalapot 1884. évről illető pénzeket 1885. jul. 1-ig küldjék be.

Ezzel az ülés véget ért.

A felsőház és a reformátusok.

A ref. egyetemes convent közjogi és közigazgatási bizottsága, Fejes Istvánnak a convent ma délelőtti ülésében elfogadott indítvány folytán, együttes ülésben tárgyalta a reformátusok főrendiházi képviselői kérdését. Az ülésen Fejes István pozitív indítvánnyal lépett föl. E szerint a convent kimondaná, hogy megmaradva az 1867-iki egyetemes convent álláspontján, nem helyesli, hogy a fel-

sőházban a hitfelekezetek képviselői hely foglaljanak, kivánja azonban, hogy e tekintetben a hitfelekezetek közt kivétel ne tésessen s ha ott más hitfelekezetek képviselve vannak, a képviselteset joga az ág. református egyháznak is megadásék. Szemben a főrendiház reformálásiáról szóló törvényjavaslathoz propositiójával, mely a református egyház felsőházi képviselőit a püspököket és főgondnokokat jelöli meg, az indítvány azt kívánja, hogy a református egyház alkotmányának megfelelően a képviselők megválasztása az egyházkerületekre bizassék. Ez Fejes indítványának tartalma. A mai bizottsági ülés csak bekezdője volt a felette megindulandó vitáknak. Ma — mert nem futotta az időből — csupán Mocsáry Lajos és Degenfeld József gróf szövegezték hozzá, az első az indítványhoz való hozzájárulását jelentvén ki, míg Degenfeld József gr. csupán elvi szempontból helyeselte azt a felfogást, hogy a hitfelekezeti képviselői a felsőházban egyáltalán ne foglaljanak helyet. Az indítvány második részéről kijelenté, hogy azt nem fogadják el. Az együttesen tárgyaló bizottságok legközelebb folytatják a vitát az iaditvány fölött.

Helyi hírek.

A ref. egyház árvái részére a téli ruhákhoz szükséges posztóra és béliésre nézve a f. sz. bizottság ma döntött. A posztót illetőleg Fischer Adolf kereskedő lett a győztes, a béliést a Ranunkel czégtől vásárolják. A bírálat a legszigorubb részrehajlatlansággal ment végbe.

Az István gőzmalomnak eddig is nagymérvű forgalma a borsod-miskolci gőzmalom leegése folytán annyira növekedett, hogy most mind az ó, mind az újmalomnak éjjel-nappali működését kellett elrendelni, hogy a roppant kereslet fedezhető legyen.

Minek nevezzel? Petőfinek eme szavával szólhatjuk meg az embert, akiről szó van. Alljon itt a roppant csunya esemény máskor rettenő példájára. Uri embernek ismeri mindenki, van igen szép állása, tisztességes fizetése, el is játszott már rég a fiatal kor hőbortjait, mert ő gyermeke atyja. Mint társaságot szerető ember, eljárásokat egyik-másik vendéglőbe, a hol ismerősei közt elidőzgetett. Ez még minden rendben van. Azt sem sőhajítja fel neki okos ember hibául, hogy ez idők hosszú során 87 frtra felrugott a kontója. De aztán történt, hogy a vendéglős elköltözni akarván, kérte, ha lehet adja meg, s ha nem: pár sort írjon, a hogy neki tetszik, úgy, annak a tartozásnak elismerésül. Erre a mi urunk azzal felel: pereljenek be, a mit a törvény ítélt, megfizetem! (Tudvalevőleg, nálunk a keresmai hitel 2 frtig terjedhet.) No hát ebből csak az a tanúság, hogy válogassa meg az ember egymás közt, vajon kinek a becsülete és lelkiismerete ér többet — 2 frtnál.

Felolvasás a függ. körben. A függetlenség-kör elnöksége, mint értesülünk, a tél folyamán a kör tagjai számára ismeretterjesztő felolvasásokat fog rendezni. — K. Tóth Kálmán, Nagy Pal, dr. Legányi Gyula, Gáspár Lure kezdik meg a sorozatot. Valóban örvendünk a derek kör ezen életjelének, mely e város polgársága zömének nemes igyekezetéről tanuskodik.

Jogász bal. Ö méltósága, gróf Degenfeld-Schomburg Józsefné szül. Nyilasy Irma urón, főispánunk kedves neje, a jogász bábizottságnak azon átiratára, mely szerint ő méltóságát óhajtának a bál háziasszonyi tisztre megnyerni: kijelenteni méltóztatott, miszerint a bizottság köldöttségét f. hó 21-én, pénteken hajlandó elfogadni.

Népesedés. A mult hét folyamán született 41 gyermek. meghalt ugyanev idő alatt 31 egyén.

leményét nem is titkolta el, mert midőn a két ór a nehéz vasbilincset kezeire szorítá, a bilincseket megrázva, gúnyosan kiáltott föl: — Főtisztelendő püspök ur, — azt hittem, hogy Elfridával köt össze a szerelem rózsalánca, ime e helyett más lánczról gondoskodott ön, higgye el, midőn engem börtönbe juttat az ön árulása, unokájának szivet tépte ketté . . . hiába rázza fejét tagadól, önök aknázta alá az én szerencsém.

Jablonszky válaszolni akart, de már minden mentegőzése hiában lett volna, mert az örök a foglyot elkísérték. A püspök és társa a felség utasítása nyomán szintén siettek Berlinbe.

Ezalatt Elfrida otthon türelmetlenül várt. Várt hogy jó hírrel érkezék meg nagyapja, a boldogtalan leány édesen szötte álomhépeit. Érezte, hogy cskis Klement oldalán lehet boldog. Ez ifju valami kibeszélhetlen varázserővel lánczolta őt magához, szerette volna talán még akkor is, ha mint nyilvános gonosztevő gályákra hurcolták volna Klementet.

Elképzelhető azért, mily elkéseredést szült szivében, midőn nagyatyja megérkezvén, a szomorú birt tudatta vele. A szerencsétlen leány csaknem félőrülten ámulogott szobájába. — Meg kell őt mentenünk! kiáltá — istenem! csak most adj erőt, hogy le ne rokadjak!

A kis hirdetés. Mulatságos történetkén mosolyognak most városunkban azon kevesek, a kiknek tudomásukra jutott. Egy helybeli, különben igen jómodú iparúzó neje ugyanis, ide nem tartozó okokból . . . távozni óhajtott férjétől s ennek következtében a hirdetés ma már nem szokatlan utjához folyamodott. A „Pesti Napló“ f. é. 192. számának kis hirdetési között jelent meg a hirdetés, mely szerint P. K. — a asszony . . . házvezetői állásra ajánkozik. A hirdetés megjelent s eljutott Cs. J. földbírtokoshoz is, a kinek épen szüksége volt hávezetőnőre. Rosszat nem sejtve, irt az ajánlkozónak, a midőn egész váratlanul levelet kap nem az asszonytól, hanem ennek . . . férjétől! A levele meglehetősen goromba volt s Cs. ur sem akartván csábított játszani: inkább lemond a kínálkozó szerencséről s főtette magában, hogy ez életben először s utolszor keresett hírlapitton hávezetőnő!

Megint botrány. A budapesti esti lapok ma reggel megint nem érkeztek meg. Felkerjük az illető esti lapok („Napló“, „Nemzet“, „Lloyd“.) t. szerkesztőseit, hogy e kirívó s egy hét óta maig épen h e t e d s z e r ismétlődő botrány megszüntetését, saját érdekében eszközöljék. A mozgó posta ezen gyalázatos visszaélései ép oly purifikációt igényelnek már, mint a fővárosi rendőrség.

Az I. symph. hangverseny főpróbája (zártkörű) hétfőn tartatik meg a „Bika“ egyik éttermében. A katonai zenekar igazgatója, részvétlány következtében — nem rendez több sétahangversenyt.

Kritika. T. lapírtásunk, a „Debr. Ell.“-nek valódi jóakarattal figyelmébe ajánljuk, hogy a ki kritizálni akar, az tudjon is kritizálni. I v á n y i M a r i s k á t p. o. ismét a kómkai szákmára utalja, mert ilyenek találta — ugymond — a „Királyné csipke kendője“ cz. operette királyának „méltóság teljes“ (l) szerepében! A pástétomfáló, féltékeny és gyermeteg operette-kielny és méltóság teljes! Így hát világos, hogy Iványinak oly kritikus ajánlja a kómkus szakmát, a ki maga szin tában a kómkum fogalmával. — Tegnap ugyancsak a „Debr. Ell.“-nek „Romeo és Juliá“ról szóló bírálatában kiemelve látjuk a Kissné nagyzerű nemes mből-ejét! „Ensemble“ ó szíjzátékot, társaságot, több ember összeműködését jelenti, ez a dícséret tehát ugy hangzik, mint ha csak azt mondanék, hogy: „a piaczon nyúzság egy szabólegény!“ Így aztán tessék a színésznek tanulni kritikusoktól s legzen a vidéki kritikának tekintélye is!

Próba bál. Van szerencsém a n. e. közönség becses tudomására juttatni, hogy folyó évi december hó 6-án a „Koronában“ az első tanfolyam bevégezésül összes tanítványaimmal próba bált s ezzel egybekötve tánc estélyt rendezek, melyre a meghívók jövő héten lesznek széküldve; ezuttal bátorodom felemlíteni, hogy a második tanfolyam december hó 10-én veszi kezdetét, melyre a beiratkozásokat mai naptól elfogadom. Teljes tisztelettel Alföldy Károly táncztanító. Lakásom Rózsater 15. szám.

A jó fűtés titka. Hideg világot élünk, s igazság szerint most kellene megadni mindazt a tenger ígéretet, amit az ember a nyáron azzal odázott el, hogy „majd ha fagy!“ Ki sokszor szabta ezt a határidőt, most magára vessen, amiért addig festette falra az ördögöt, míg végre megjelent. Mert vigasznak nagyon csekély, hogy hideg falra festés nélkül is megjelent volna, valamint hogy nem is ez a tulajdonképp való baj, de az, hogy nem akar egyhamar odébb állani. Számolni kell tehát vele, mint a tulságosan ragaszkodó szándéggal, ki megköveteli, hogy terítsenek számára az asztalnál, s mindennap részt kíván magának az ebédünkől. Szép tőle különben, hogy nem nagyon válogatós s megeszik mindent, bár ha legjobban fát és a szemet szereti. Gazdaszonyaink tudják, s e tudomány, mint mondják, nem a legnagyobb gyönyörűségekre szolgál,

hogy étvágya ugyszólv ideig-óráig csillapítható, köbméterekek beszélnek nem sokat törődnek veljuktől vonják meg, a nemni, azok bizonyára tak felőle, hogy miibe Vagy is hogy mi módával legtbő meletet zólag azt a tanácsot téskor az ablakot ki egy-két percze. Igaz hideg behatol, de oly hában, hogy a mit a bőven megkerül a vámbideg, akkor allando ablakot egy két ujnyirt tiszta levegőre teszük, a gélkedő vagy beteg es csere többet ér az orvos mek van a háznál. A bókálya közelében hagy meleg főfájást okozhat. hogy jó melege legyen zárt ablak felé közelied, ugyanis arra veszi az irt az ablakok közelében v e g e s z e s e g e s m e g . K i s s u g y a n , d e v a g y k i s e r l e t e k e l l b e n n e n y u g o d n i , h o g y n e z v e s z a m t a l a n j ó t a n u l g a l m a s a b n a k v e l j u k a l i n i o r v o s s z a v a i t i m e g h o g y a j ó f ű t e s t i t k a , k i n e k n i n c s e n j ó k a l y h á s a r e m e n y r ű l , h o g y s o k a m i t a t e l e n f á n e s s z e r e s t i t . A m u l t h e t f o l y t u d ű g ű m ű (6 e s e t) s b e l a z á l d o z a t o k a t .

A színház folyónőn éreztető a gáz-szazsegeteni; vagy vétkes fenn, mely a meg nem melyiket naponként nyit a gázgyári repedéseiről és kiscserélendők. — M intézkedést kerünk, mert dásig voltunk a felsőbb bizonyos helyeknek ugya ganatba vetettet és a C d i k , m i e r t n e m k e s ű n k f ű k a p i t á n y u r n a k a g á z - b a j n a k o r v o s f ő p a r a n c s n o k u r

Orsz. kiállítás. említett az a hír, hogy 1885. évi márczius 31-én nem az öndálló iparosok jelentésére, hanem a s k o z i k .

A tartós havazás a gyalogjárdákon a leg felől veszélyes a járóké dig olvadás esetén kész t asphalt-járdákon. — Ere itt szokásos, mert halk oem tördős — legvágyó is, — hol pedig minden a hatóság rendelet irtott mert foganatosításához e penzbírságolás volna szű

Tiszta üzlet. A munk megtekinteni B D a r ó c z y M i h á l y n é k j u v a g ű h e l y e s e i t . S v a t . f o j a z a s t ű k ö z ö n s e g t u o t t a l e g d i c s e r e t e m e l t e t t i s t a s z t a g o t t a l t a l t u k . A z k i , m i n t h a o t t i l y ű z l e t . A l e s z u r t á l l a t o k h u s z a s u r o l t á l l v á n y a r a h e y e z t e s e g ű l e p e d ű v e l t a k a r t a t i l

távoznia Berlinből. Most már nagyapja sem lehtett védelmére, sőt mint kegyvesztett tart hat attól is, hogy bivataltól elveszítte. De azért Elfrida sem vesztette el minden reményét, várta, napról-napra várta, hogy a rejtélyes ügy mikor kerül tárgyalás elé, hogy ott aztán ő is szólhasson Klement érdekében. Berlinnek akkortájban legunnepelebb szépsége Blaspiel báróné volt. Mindenki úgy ősmerte, mint a királyné legmeghittebb barátját. Alig tudta meg Elfrida, hogy Klementet Spanduba vitte husz csendőr, rögtön fölkereste a bárónét. Leánykori barátok voltak s a báróné folyvást bizalmat tanúsított Elfrida irányába.

Mit végzett vele, mit nem, azt biztosan nem tudjuk; elég az hozzá, hogy Elfrida látogatása után pár óra mulva a báróné palotáját körülfogta a katonaság s a szép asszony szüntelen börtönbe került.

Föl kell világositanunk ezt a mindég rejtélyesebbé vált ügyet. Klement Spanduban állítottatott vizsgálóbírái elé. Maga a király is jelen volt a tárgyaláson s itt Klement oly makacsul ragaszkodott vallomásához, hogy a király s tanácsosai is megingottak. A többek között előmutatott egy kesény tartalmu levelet. Blaspiel báróné, titkos tanácsosné, a királyné meghitt barátjától intézte azt Manteuffel szász miniszterhez. Az ömlengő áradások között volt a levélben olyasvalami is, mi a királyi trón ingadozását sejtette. És ez a levél csakugyan nem volt hamis. Lehman czinkostarsa ügyessége folytán több ily levelet kerített birtokába s most állítólagos ártatlanságának igazolására ezeket mutatta föl. Még a vizsgálóbírók ajánlották, hogy a gyanus egyéneket fogassa el a király. Ujra megkezdődött tehát a hajszá. Szerencsére Elfrida, a tizennyolc éves

leányka nem a gyanus mikor az egész Berlin ó bátran járhatott-kelbe Ott üldögélt egy es ruhába volt öltözve, mit tak. Összerezzen, mert megszabadítást tervező n hatják. Féltelme azonban helyt a belepő nőre te néne állott előtte.

Jablonszky Elfrid sem, — moudá vonatott közben háromszor is költ — En vagyok, — jóban jár a mi házuknál — Leányom, — ke mas nővér — fontos üg ont. Nincs okom ön e Tudja, hogy Blaspiel b gyanus iratokat találtak rettenetes ijedelemben Klement elethalál veszély a férfit szereti, nemde?

Tiszteletre mélt az öszinte lányka, örülve san szólhat valakivel sziv tagadjam azt, a mi igaz: ahhoz, hogy epymással je szegény Klement a politik zatává lett.

Az irgalmas néne a ifju nő volt, de szeméi k két orczáján az égő pír, nak szoktak nevezni s a árulták, hogy nemcsak a megvannak számlálva. (Vége

hogy étvágya ugyszólván határtalan s csak ideig-óráig csillapítható. Azok a boldogok, kik köbméterekre beszélnek, mikor fáról van szó, nem sokat törődnek vele, de akik néha a szájkuktól vonják meg, a mit a kályának adnak emni, azok bizonyára már sokszor gondolkoztak felőle, hogy miben áll a jó fűtés titka? Vagy is hogy mi módon lehet legkevesebb fával legtöbb meleget csinálni. Erre vonatkozólag azt a tanácsot adhatjuk, hogy a befűtéskor az ablakot ki kell nyitni a szobában egy-két percze. Igaz, hogy ekkor a külső hideg behatol, de oly vig tüzet éleszt a kályhában, hogy a mit a réven vesztettünk, az bőven megkerül a vámon. Ha künn nincs nagy hideg, akkor allandóan nyitva tarthatjuk az ablakot egy két ujnyira. Ezáltal igen kellemes tiszta levegőre teszünk szert a szobában. Gyöngyösködő vagy beteg emberre az ilyen levegőcsere többlet ér az orvoságnál is. Ha kis gyermek van a háznál, a bölcsőt sohasem szabad a kályha közelében hagyni, mert ott a sugárzó meleg főfájást okozhat. Hanem ha azt akarjuk, hogy jó meleget legyen a kicsinek, inkább a zárt ablak felé közeledjünk vele, a légnyomás ugyanis arra veszi az irányt, s így a szobában az ablakok közelében van a legnagyobb fokú egészséges meleg. Kicsé hihetetlenül hangzik ugyan, de vagy kísérletet kell tenni, vagy meg kell benne nyugodni, hogy így van. Egyebekre nézve számtalan jó tanácsot szolgálhatunk, legalmasabbnak véljük azonban egy híres berlini orvos szavait ismételnünk, aki azt állította, hogy a jó fűtés titka a jó kályha. De hát a kinek nincs jó kályhája? Az tgyen le arról a reményről, hogy sok jövedelme lesz abból, amit a telen fán és széken megtakarít.

* **Járvány.** Városunkban jelenleg járvány pusztít. A múlt hét folyamán a tüdőlob (7 eset) tüdőgümö (6 eset) s bélyhurut 3 esetben szedte az áldozatokat.

* **A színház folyosóin** napok óta feltűnően érezhető a gáz-szag és nem tudnak rajta segíteni; vagy vétkes gondatlanság forog itt fenn, vagy a meg nem gyújtott lámpák valamelyiket naponként nyitva felejtik, vagy pedig a gázyári repedéseiről hírhedt csövek rosszak és kicsérélendők. — Mindkét esetben sürgős intézkedést kerünk, mert tegnap már a fuladásig voltunk a felsőbb régiókban. — Ama bizonyos helyeknek ugyanott desinfiálása fogagatba vétetett és a Carbonsav erősen működik, miért nem késünk előismerést szavazni a főkapitány urnak; — tudjuk ugy is, hogy a gáz-bajnak orvoslását pedig a tüdőlob főparancsnok ur fogja eszközöztetni.

* **Orsz. kiállítás.** Tegnap lapunkban említett az a hír, hogy a bejelentési határidő 1885. évi márczius 31-ig meghosszabbított, nem az önálló iparosok kiállított munkái bejelentésére, hanem a segéd-kiállításra vonatkozik.

* **A tartós havazás** folytán a házak előtt a gyalogjárdákon a letaposott hóréteg egy felől veszélyes a járó-kelőkre, másoldalról pedig olvadás esetén kész a locs-pocs, kivált az asfalt-járdákon. — Erélyes intézkedés volna itt szükséges, mert hallatlan az a semmivel oem törődés — legvagyosabb házi urainknál is, — hol pedig mindenütt van házmeister. — A hatósági rendelet írott maiaszként maradt, mert foganatosításához egy pár érzékeny megpénzbírságolás volna szükséges.

* **Tiszta üzlet.** A napokban volt alkalomunk megtekinteni Botth Mária és özvegy Darczy Mihályné közösen folytatott borjüvő helyiségét. S valóban örömmel kell a t. fogyasztó közönség tudomására hozni, hogy ott a legdicseretreméltóbb rendet s a mi fő-tisztaságot találtunk. Az egész udvar ugy nekik, mintha ott ily üzlet nem is folytattatnék. A leszurt állatok husa pedig naponta tisztára surolt állványra helyeztetik s éjlele hófehérseggel lepedővel takartatik be. Az ily üzleti rend

leányka nem a gyanúsított egyének közt, s mikor az egész Berlin ostromállapotban volt, ő bátran járhatott-kehetett.

Ott üldögélt egy este szobájában. Utazó ruhába volt öltözve, midőn aajtán kopogtaták. Összerzezt, mert ő is várhatta, hogy megszabadítást tervező munkájában akadályozhatják. Félelme azonban rögtön eloszlott, mi helyt a belépő nőre tekintett. Egy irlgalmas néne állott előtte.

— Jablonszky Elfrida kisasszonyt keresem, — mondá vontatott, száraz hangon, miközben háromszor is köhintett.

— En vagyok, — szót a lánya — mi jóban jár a mi házuknál?

— Leányom, — kezdé a szót az irlgalmas nővér — fontos ügyben kerestem meg önt. Nincs okom ön előtt mit sem titkolni. Tudja, hogy Blaspiel báróné el van fogva, gyanús iratokat találtak nála. Az egész Berlin rettenetes ijedelemben van. Az ön jegyese, Klement etelhál veszély között lebeg. Ön ezt a férfit szereti, nemde?

— Tiszteletre méltó néne, — viszonzá az őszinte lányka, örülve mintegy, hogy bizalmas szóhat valakivel szívügyei felől, — miért tagadjam azt, a mi igaz; már közel állottunk ahhoz, hogy epy mással jegyet váltsunk, midőn szegény Klement a politikai fondorlatok áldozatává lett.

Az irlgalmas néne arca elkomorult, szép, ifju nő volt, de szemei körül a kekes gyűrűk, két orcáján az égő pir, mit a halál rózsájának szoktak nevezni s a gyakori köhögés elárulták, hogy nemcsak évei, hanem napjai is, megvannak számlálva.

(Vége köv.)

és tisztaság valóban dicseretre válik a fent- említettnek s tudomásul vételül a fogyasztó közönségnek.

* **A szatmári férfi dalegylet jón.** Pár év előtti látogatásunk viszonzásául ígértet bírjuk szatmári daltestvéreinknek, hogy folyó év december 6-án este megérkeznek s velünk együtt következő nap vasárnap este közös hangversenybe részt vesznek. A hangverseny válogatott műsorral a Bika vendéglő dísztermében tánczál egybekötve fog megtartatni s tiszta jövedelme a veres kereszt egylet és felolvasó kör javára fordítatik. Tisztelettel kérem azért fel a nagyérdemű közönséget már most is, hogy hangversenyünket, és azt következő első nagyobb táncz mulatságot a jótékony cél iránti érdeklődésből is minél számobabban látogatói sziveskedjenek. Lengyel Imre dalegyleti elnök.

* **Színházi hírek.** Tegnap a „Kornelyillei harangok” bim-bamjai csendültek meg szinpadunkon, hosszú halgatás után. Halmai és Germainejet helyben kedves-séggel az ének virtuozitását egyesíti, Németh Gáspár apóját, Kiss Mihály Henry marquiját és Horváth Arnoldot is ösmerjük Grenicheuxben, mely (tegnap kitűnően levén disponálva) ezuttal is az ő legjobb szerepének bizonyult; a régi jók voltak mindannyian s a zene és ének-karok sem voltak rosszabbak a sokat játszott operetemben, mint egyebkor. — Uj utat Erdélyi Marietta, ki Serpoletteben pikáns és ingerlő, egész kis ördög volt. Ő és kivált Halmayné továbbá Németh csaknem minden enékszám után tap-sokban részesültek a nem nagy számú, de válogatott s inkább figyelő-mint taps-közönség részéről. A bírót Boránd jászotta, Nyilasit pedig megtapsolták az írrok kis jelenetében.

* **A Telegdi-féle fürdőintézet** kazántisztítás miatt néhány napig zárva van.

Meghaltak.

- (Debreczen, nov. 2-8.)
- Ónody Ferencz, 67 é. aggkór.
- Király Mihály, 2 h. gyengeség.
- Takáros Istvánné, 68 é. béh.
- Tegdes János, 5 h. görcs.
- Kuncze Lajos, 1 é. tüdőlob.
- Nagy Sándor, 6 é. görcsök.
- Nagy Eszter, 3 h. gyenges.
- Sipos Bálint, 60 é. tüdőlob.
- Hadházi Lajos, 23 é. tüdőlob.
- Varga Eszter, 7 h.
- Balla József, 53 é. tüdőlob.
- Varga Mihály, 9 é. tüdőlob.
- Csillán B. halvaszúl.
- Özv. Madár Istvánné, 82 é. aggkór.
- Németh Mihályné, 52 é. tüdőg.
- Fodor Klára, tv. fia halvaszúl.
- Barta Antal, 6 é. tüdőgümö.
- Váradi Zsuzsa k. fia görcsök.
- Özv. Polgári Pálné, 60 é. guta.
- Kozák Jánosné, 77 é. aggkór.
- Révész Juliánna, fia görcsök.
- Szatmári J. fia halvaszúl.
- Kliukler Sámuel, 21 é. tüdőg.
- Teitelbaum Náthánné, 89 é. aggkór.
- Csáthy Zsuzsánna, 8 h. tüdőlob.
- Szente Bálint 58 é. aggkór.
- Gyarmati Eszter, 1 h. tüdőlob.
- Varga János, 71 é. tüdőgümö.
- Sári István, 3 h. görcsök.
- Varga János, 37 é. gutaütés.
- Baróczy János 2 é. torokgyík.

Hazánk s a külföld.

— **Győry Vilmos** nincs többé. A kiváló pap, jeles író és kitűnő műfordító Bpsten tüdővizenyőben meghalt. Győry Vilmos a budapesti lutheránus egyház előkelése volt már rég idő óta, s mint ilyen kiváló szeretetnek és népszerűségnek örvendett hívei körében. Mint szépirodalmi író, főképen már műfordításával korán feltűnt; s csakhamar a legelső köze emelkedett. A spanyol nyelv és irodalom volt specialitása; a spanyol klasszikus írókból sokat átített a magyarra s eként nyelvünk és színházi irodalmunk gazdagítása körül kiváló érdemei vannak. Tagja volt több tudományos és irodalmi társulatnak.

— **Thaisz főkapitány nyugdíjaztatása** Thaisz Elek kir. tanácsos, budapesti főkapitány, a belügyminiszterhez beadta nyugdíjaztatása iránti kérvényét. A főkapitány kérvényében megrongált egészségi állapotát hozza fel kérelme okául. A főkapitány teljes nyugdíjleveletben kíván részesíttetni.

— **Rómes jelenet** folyt le tegnapelőtt éjjel Bécs egyik házában. Egy házaspárnál lakó cseled, ki hosszú éveken át birta gazdái bizalmát, hirtelen megőrült, összetört miudent, ami keze ügyébe esett s végre a gondjaira bízott gyermeket le akarta dobni az utcára. Az apa csak a legvégső pillanatban vette észre a történeteket s csak hosszas küzdelem után birta kiszabadítani gyermekét a biztos halálból. A dühöngő ekkor a konyhába ment, előragadott egy kést, s miután az ajtót rácsukták, elkezdte saját testét marczangolni. A mikor életveszély között elvehették tőle a kést, akkor már összevágta a saját nyakát is, melyből vastagon bugyogott elő a vér. Mindazáltal kényszerubbonyt adtak rá, és sebeit bekötötték. Életben maradásához semmi remény nincs.

Muzsák.

— **Uj operett.** Serly Lajos, a népszínház karnagya már régibb idő óta dolgozik egy operetten, melynek végéig Rákosi Jenő írta. A darab még ez év végéig elkészül s a népszínházban fog színezkerülni.

— **Uj zene művek.** Táborzsky és Parsch nemzeti zenemű-kereskedésében Budapestben

megjelent s hozzánk is beküldetett „Négy zenemű” szerző Ábrányi Kornél 1 sz. Magyar Rhapsodia (6-ik magyar ábránd) Nincsen annyi tenger csillag. Barna legény. zongorára 1 ftrt 50 kr. z. u. A Hegedős (Hevesi József) Ballada magyar irlályban énekhangra zongorakísérettel. 50 kr. 3. sz. Távól töle Ábránd-kép. Suite de Valses, zongorára. 80 kr. 4. sz. Három eredeti dal, énekhangra zongora kísérettel. a) Csillagos az ég (Gyulai Pál) b. Az édes almának piros a virága (Imreh) c. Holdas éjben (Komócsy József) 90 kr. A négy szám ára összesen 4 ftrt.

— **Uj füzetek.** Megjelent az „Olvasókör” szépirodalmi regény folyóirat legújabb füzetével a „Gyéánt király”, történeti regény uj füzete. (I. k., 27 fszám.)

Közgazdaság.

— **Az országos kiállítás** elhalasztásáról fölmerült hírekkel szemben Matlekovics Sándor allantitkár ur a következő sorokat közli: Az utóbbi napokban fölmerült fölmerült hírek ellenében a kiállítások érdekében ezen elkielentem, hogy a kiállítás elhalasztásáról egyáltalán szó sem lehet.

— **Budapesti sörtesvásár.** Kőbánya nov. 18. — Az üzlet változatlan. — Magyar urasági öreg nehéz 42-43. fiatal nehéz 43.50-45.50 közép 45.—46.—könnyű 46.—47.—Szedett nehéz — közép könnyű 44.—45.—Romániai bakonyi, nehéz — — — — — átmeneti, közép — — — — — bakonyi könnyű — — — — — átmeneti, eredeti nehéz — — — — — átmeneti közép 45.—46 átmeneti szerbiai nehéz 49.—50.— átmeneti közép 49.— — — — — 50 átmeneti könnyű 49.—50.50 hízó 1 éves elősúlyban 4% 2 éves — öreg — fríg. Az árak hízalal sertésenkél páronként 45 kiló és 1% os levonással métermásánként értendők. Romániai és szerbiai sertéseknél, melyek mint átmenetiek adtak el a vevőnek, páronként 3 arany vám fejében megtérítették.

Tudósítás.

Az 1884-ik évi nov. 18-én meggyottatott debreczeni hírvásárról:

1 méter-mázsza Buza	7.40	6.95	6.50
1 " " kétszeres	6.20	6.10	6.00
1 " " rozs	6.10	6.00	5.90
1 " " árpa	5.50	3.40	5.30
1 " " zab	6.10	6.00	5.90
1 " " tengeri uj	4.40	4.30	4.20
1 " " köles	6.60	6.50	6.40
1 zsák burgonya	1.30		
1 m.-mázsza szalonna	50.00	48.00	40.00
1 " " háj	52.00	51.00	50.00

Törvényeszek.

— **A szentpéter-utl zsidó zavargások** tárgyában folytatott végválgyalást, mint Nagy-Kanizsáról jelentik, befejezte a budapesti kir. törvényeszek delegált tanácsa és a 40 vádlott közül egy zavargás, illetőleg lopás miatt két évi, kilenc másfél évi, egy öt negyed évi, tizenhárom egy évi és tíz több havi börtönrre és a költségek megtérítésére ítéltetett. Az elítéltek és az államügyész felelkeztek.

— **A gyarmathai gyilkosok,** a Jövdatestvérek bünygyében ma hirdette ki a temesvári törvényeszek a királyi tábla ítéletét, mely véglegessé vált, miután a vádlottak az ítéletben megnyugodtak. E szerint Jovda Ignác tiz, Mihály tizenöt évi fegyházra ítéltettek.

Egy házasság-közvetítés története.

A fővárosi bünkrönkában a Szenvey Berta és leánya, Regina neve már nem egyszer fordult meg. Csak nem rég itélte el őket a budapesti kir. bünbítő törvényeszek egy előkelő főúri család nevével fűzött szélhámoság miatt, s most hasonló természetű család ügyben folyik ellenük a vizsgálat. A sok tekintetben érdekes család a következő: Szenvey Berta valamikép megtudta, hogy Muth Józsefné mosónőnek egy pár száz forint megtakarított pénze van. Hogy ezt a pénzt megkerítse, fúrfangos csalási tervet gondolt ki. Első dolga volt Mulnéval megismerkedni, a mi nem volt nehéz dolog. Az óvatos csalónő mint özv. Fejér Antalné mutatta be magát a mosónőnek, csakhamar megnyerte ennek vonalmát, főképen miután megértette a mosónővel, hogy ő nem valami közönséges származású nő.

Pár heti ismeretség után már többet mondott. Elbeszélte a mosónőnek, hogy ő Zichy Ferraris törvénytelen leánya s atyja után nagy örökség vár rá. Nem titkolta el azt sem, hogy leánya, Regina, jegyben jár br. Perényi Gézával, kinek megmérhetetlen birtokai vannak az alföldön. A mosónő áhitattal hallgatta a csalónőnek meséjét s büszke volt, hogy ő ilyen magas származású asszonnyal barátságban van. Mikor Szenveyné már biztos volt, hogy szavait a mosónő szentül hiszi, tovább szőtte a fúrfangos tervet. Elhitette ugyanis a jámbor asszonnyal, hogy egy gróf halálosan beleszeretett a Lujzába, a mosónő leányába. Muthnének kiesett a szappon a kezéből e hír hallatára. Azt hitte, hogy almodik és Szenveynek nem kis fáradságába került, míg megértette a mosónővel, hogy az örvendetes dolog nem hiú álom, hanem tiszta valóság.

Mikor már ennyire jutott s látta, hogy mennyire káprázik a mosónő szeme az öröm miatt, megnevezte a szerelmes gróf nevét is Gróf Zichy Kálmán nevé említette s hozzá-tette, hogy a gróf neki „törvénytelen testvére.” Muthnének rendkívül tetszett a dolog és semmikép sem volt ellene, hogy Lujzája grófhöz menjen nőül. Ugyanezért nagyon a lelkére kötötte Szenveynek, vagy, amint ő ismerte, Fejér Antalnak, hogy járjon utána a dolognak, legyen pártfogója az ő leányának, hátha az isten is ugy akarja, hogy grófné legyen belőle, akkor talán neki is megkönynyebülne a sorsa.

A csalónő mindent megígért s erősen bizott a sikerben. Nem sokára megjelent egy fiatal ember kíséretében a mosónő szerény lakásán s bemutatta az urfít mint Zichy Kálmán grófot. Az öröm rengeteg nagy volt, kivált akkor, midőn a gróf ur lovairól, nagy birtokairól s pénztáráról kezdett beszélni. Ilyen bevezetés után megkérte a Lujza kezét s leány s mama habozás nélkül adták beleegyezésüket a köntendő házassághoz. E percztől kezdve sürtn folyt a levelezés a jegyesek közt, de még sürbben folytak a mosónő megtakarított forintjai a csalónő zsebébe. Összesen mint egy 1000 frtot csalt ki Szenvey Berta a mosónőtől kölcsön címén s a grófi völégény egyre biztatta leendő anyósát, hogy csak adjon Fejér Antal-nak annyit, amennyit, kér, majd megfizeti ő, a gróf, a kölcsönökét.

Egyik levelében a gróf 200.000 frtot két le menyasszonya részére s utasítja a „családi pénztárt”, hogy ezt az összeget a házasság után rögtön tegye folyóvá. Egy másik levelében „szent esküt” tesz, hogy elveszi a Lujzát s a házasság elhalasztását azzal indokolja, hogy oroszlánvadászatra kell mennie több gavallér barátjával. Ez a luza-voña addig tartott, míg a mosónőnek utolsó forintja is a csalónő zsebébe vándorolt, s ekkor egyszerre megszűnt a levelezés s a Fejérné látogatása is. Csak ezután tudta meg a nagyravágyó mosónő, hogy csalásnak esett áldozatul.

Ugyanebben az időben Szenveyék még rutabbul fontak be egy Sárközy nevű asszony-ságot. Ennek szintén azt mesélte Szenvey Berta, hogy ő gróf Zichy Ferraris törvénytelen leánya, s hogy neki 45.000 frtja van gr. Zichy Kálmán családi pénztárában.

Fel is mutatott erre vonatkozólag egy „okmányt”, melyben gr. Zichy Kálmán elismeri, hogy „törvénytelen nővérenek” 45 ezer forintja van a családi pénztárában. Erre az okmányra 1800 frtot kölcsönzött a csalónőnek Sárközy asszony, s mikos megtudta, hogy csalónővel van dolga, már akkor Szenveyék el-tűntek a fővárosból. A törvényeszek megindította a csalónők ellen a vizsgálatot, illetve — miután szökésben vannak — elrendelte köröz-tetésüket.

— **A krakói bombamenyéniet.** A bombamerénylet ügyében ki hirdették az ítéletet, mely szerint Malankievicz öt évi, Piechvoski kilenc évi, Sulczevszki három évi és Pojak egy évi börtönrre ítéltetett, a többi vádlottak felemtettek.

Holnap, f. h. 31 én pénteken: „Nóra”, szomorujádték 4 felvonásban, írta Csiky Gergely. Színházunkban másodszor.

Felelős szerkesztő: **Gáspár Imre.**
Kiadó: **Kutasi Imre.**

IGÉRVÉNYEK
a december 1-ji húzashoz
1864-iki sorsjegyek
egész frt 4 50 és bélyeg.

— **Kincsem-sorsjegyek**
Az igen kedvelt
1 frtos Kincsem-sorsjegyek
uj kiadása már megjelent
100,000 nyeremény.
Főnyeremény **50,000 frt.**
További nyeremények 20,000, 10,000, 5,000 frt stb.
20% levonása mellett minden nyeremény készpénzben kifizetettik.

3% földhitelintézeti IGÉRVÉNY
Főnyeremény **50,000 frt.**
Húzása 1884i december 15.

Eredeti jótékonyági sorsjegyek
a IX. magyar állam-sorsjátékból
5311 nyeremény 195 000 frt.

A magyarországi hírlapírók nyugdíjintézet-sorsjegy darabja 20 kr.
Húzása 1885. január 2-án.

Magyar nyeremény kölcsön Igérvények húzása
1884. deczemb. 15-én.
Főnyeremény **120,000 ft.**
Ára 3 1/2 forint.

Kaphatók: **K a t z a k a b** lottó-gyűjtőde és hírlapárudájában, — főpác a megye ház szomszédságában.

